

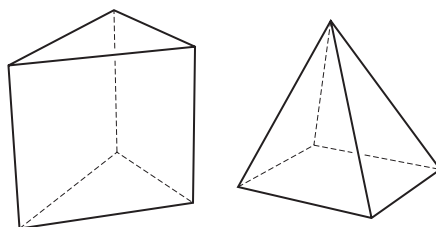
Megoldás. Legyen K egy ötlapú konvex poliéder. Ha K lapjai közt öt- vagy többoldalú sokszög is előfordulna, akkor K -nak legalább hat lapja lenne. Tehát a lapok közt csak háromszögek és négyszögek vannak. Legyen a háromszöglapok száma h . Ekkor a négyszöglapok száma $5 - h$. Jelölje e a test éléinek a számát. Minden él pontosan két lapon van rajta, ezért a test élleit laponként összeszámolva az élszám kétszeresét kapjuk, azaz

$$3h + 4(5 - h) = 2e, \quad \text{vagyis} \quad h = 20 - 2e.$$

Tehát h páros szám, és mivel 6-nál kisebb, a lehetséges értékei 0, 2 és 4.

Először megmutatjuk, hogy $h = 0$ nem lehetséges. Ekkor ugyanis K -nak öt darab négyszöglapja lenne. Ha ezek közül valamelyik csúcsban négy találkozna, akkor a négy lap mindegyikének a közös csúcson át 2-2 éle menne, az ezen a csúcson át nem menő összesen $4 \cdot 2 = 8$ él mindegyikének illeszkednie kellene a test ötödik négyszöglapjára, ami nem lehetséges. Ha viszont minden csúcsban pontosan három lap találkozna (legalább három lapnak találkoznia kell minden csúcsban), akkor a csúcsok száma $(4 \cdot 4)/3$ lenne, ami nem egész szám.

Ha $h = 2$, akkor minden négyszöglapnak legalább két négyszöglap szomszédja van. Tekintsünk két szomszédos négyszöglapot. Ezekre összesen 6 csúcs illeszkedik. Viszont a testnek összesen legfeljebb $(2 \cdot 3 + 3 \cdot 4)/3 = 6$ csúcsa van, azaz a testnek nincs további csúcsa. Ez csak úgy lehetséges, ha a két négyszöglap közös élére nem illeszkedő összesen 4 csúcs mindegyike a harmadik négyszöglap csúcsa. Tehát a test háromszöglapjai „szemben” vannak egymással, nincs közös csúcsuk. Ilyen testek léteznek, legegyszerűbb példa az 1. ábrán látható háromszögalapú hasáb.

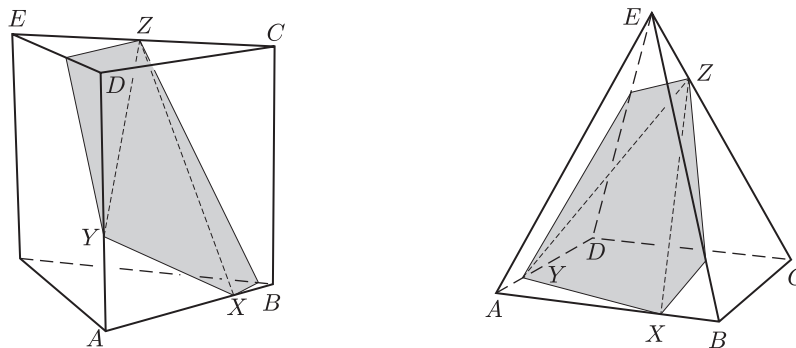
1. és 2. ábra

Végül ha $h = 4$, akkor K -nak egyetlen négyszöglapja van, aminek minden éléhez egy-egy háromszöglap illeszkedik. Ekkor a csúcsok száma legfeljebb

$$\frac{4 \cdot 3 + 1 \cdot 4}{3} < 6,$$

tehát a háromszöglapoknak egy közös csúcsuk kell, hogy legyen. Ekkor K négyszög alapú gúla (2. ábra).

Meg kell még mutatnunk, hogy mindig létezik olyan sík, amely K egyik csúcsán sem megy át, de mindegyik lapját metszi.

3. ábra

Legyen $ABCD$ a K egyik négyszöglapja, CE pedig egy erre nem illeszkedő éle. Vegyünk fel az AB , AD és CE élek belsejében egy-egy X , Y és Z pontot a 3. ábra szerint. Ezek a pontok nyilván nem esnek egy egyenesre és az általuk meghatározott sík nem tartalmazza K -nak egyetlen élét sem. Az XYZ síknak a K poliéder minden lapjával van csúcstól különböző közös pontja, ezért annak mind az 5 lapját metszi.